

Шкіра, в якій не хочеться бути

МАРИНА КОНДРАТЬЄВА

Якби я не знала хто режисер фільму «Шкіра в якій я живу», то мабуть зразу б подумала що це — Педро Альмадовар. І не тільки через тематику фільму, але і через «почерк» Альмадовара, його психологічні мізансцени, притаманну саме йому схему монтажу. У 2009 році я представляла власну стрічку під час Канського кінофестивалю. Мій фільм було показано у позаконкурсній програмі, і саме в цей час у конкурсі змагався за нагороди одного із найпрестижніших кінофестивалів і сам Альмадовар. Я дивилась на цього маленького чоловіка і чомусь думала, що він дуже самотній і нещасний. Бог дав йому талант бачити, але чомусь чим далі тим більше його картинки — це епаж і хворобливе сприйняття життя.

Стрічка «Шкіра в якій я живу» була завершена минулого року. Альмадовар зняв цей фільм на Батьківщині у Іспанії. Головні ролі у фільмі зіграли Олена Анайя та Антоніо Бандерас. Кани взагалі люблять Альмадовара. І цей фільм, що отримав дуже низьку відмітку глядачів, тем не менш був представлений на останньому Каннському кінофестивалі. Сюжет фільму — це суміш фантастичного жанру із фільмом — жахів. Пластичний хірург лікар Ледгард (Антоніо Бандерас) після багатьох дослідів винаходить засіб створення у лабораторних умовах людської шкіри, що має над-

людські властивості (захищає наприклад від багатьох хвороб). Ледгард втратив в автомобільній аварії дружину.

Дружина згоріла в автомобілі під час втечі з коханцем — ріднім братом Ледгарда. Сам лікар — людина із скривленою психікою: його мати працює в нього домогосподаркою, брата — збоченця він вбиває, його доньку гвалтує випадковий гість на вечірці...Ледгард поховавши єдину дитину, починає охоту на гвалтівника. Спочатку він саджає хлопця до підвалу, знущається з нього, а згодом робить страшний експеримент: він змінює йому стать і шкіру. Хлопець стає жінкою, а згодом і коханкою Ледгарда (цю роль дуже талановито зіграла Олена Анайя). Садист покохав свою жертву, бо він створив із хлопця копію власної дружини (і колись дуже коханої жінки). Він купує своїй заручниці сукні і косметику. Мати постійно вказує синові, що предмет його наукових дослідів небезпечний, її треба вбити. Та лікар не може цього зробити: він бачить обличчя власної дружини, він поступово закохується (хоча і противиться цьому почуттю). Ледгард зробив головну помилку — він став вірити власній жертві. Та жертва завжди залишається жертвою із єдиною думкою — помститися. Ледгард навіть дозволяє дівчині піти по крамницях, не здогадуючись що в ночі вона вб'є його,

аби знову повернутися до крамниці (де будучи ще хлопцем) вона працювала, аби побачити власну матір і розповісти їй все...

Відкриттям фільму став новий образ Бандераса- він більше не звабливий мачо із гітарою в руках. Перед глядачами постає худий, злий, втомлений життям чоловік у дорогих костюмах. Тепер Бандерас — мовчазний філософ, він все робить спокійно і зважено, а в той момент коли стає «колишнім» Бандерасом — гине. У фільмі досконала робота художника — постановника: починаючи від меблів і шпалер, закінчуючи штучною шкірою. Шкіра головної героїні відрізняється за кольором від шкіри лікаря — це зрозуміло (він справжня людина, а вона — його творіння). Операторська робота — це певна партитура побудови психологічного тріллера. Камера — це очі які підглядають, плачуть, розмірковують, і дуже влучно підкреслюють необхідні акценти. Світ зійшов

з глузду і це стало навіть модним. Сьогодні зняти фільм про «звичайне кохання», «звичайну родину», «звичайний потік життя» майже не можливо. Ніхто не дасть грошей. Бо нецікаво. Вважається що глядачі потребують тільки епатаж, шокуючи сцени, щось нижче поясу — це продається, ці фільми поважають на міжнародних кінофестивалях. Це сучасна тенденція. Візьміть хоча б фільм Кіри Муратової «Мелодія для шарманки» — теж епатаж, але більш страшний, бо у фільмі поступово вбивають маленьких і не в чому невинних дітей.

Сучасний герой повинен мати психологічні вади, сюжет має бути побудований на аномаліях, кадри мають швидко змінювати один одного і все це має бути приправлене шокуючим фіналом.

В чому секрет патологічної епатажності сучасного кінематографа? Всі теми вичерпані? Режисери не вміють більше знімати філь-

ми за класичними сюжетами? Чи це результат тенденцій сучасних кінофестивалі, де саме фільми які примушують глядача постійно дивуватися все новим і новим збоченцям, отримують головні призи? А може просто кінематограф шукає нових шляхів? І не за горами придуть часи, коли після перегляду фільму, глядачі спіймають себе на думці: я хочу так жити! Тематика трансвеститів, одностатевого кохання, нерозуміння батьками дітей — завжди були притаманні творчості Альмадовара. Його власне, складне життя, коло його спілкування відображались постійного в сюжетах фільмів. У стрічці «Шкіра в якій я живу» Альмадовар виступив у якості одного із авторів сценарію. Мені особливо здається що це добре, коли режисери працюють над фільмом починаючи з драматургічної основи. Однак дивлячись цей фільм (який безумовно має свою енергетику, зроблений майстерно) чомусь стає

не тільки страшно, а і сумно. І сам Альмадовар здається маленьким хлопчиком, якого замкнули (як героїню фільму) у кімнаті і він ніяк не може з неї вийти...

Не дивлячись що це — арт-хаузний проект (зі складним сюжетом, в якому ясність приходить тільки наприкінці стрічки) у промоушен фільму було вкладено велику кількість грошей. Бюджет стрічки склав 13 мільйонів доларів — по голлівудським міркам замало, по нашим стандартам — більш ніж достатньо.

Фільм був у прокаті у більшості країн світу. Колись Марина Цветаєва написала: «Я розумію коли мене люблять, я розумію — коли ненавидять. Але я не розумію, коли до мене ставляться байдуже». Новий фільм Альмадовара нікого не залишив байдужим. Моя подруга, кінокритик, подивившись цей фільм сказала мені: «Дуже страшно. Але ти подивись». Можливо і потрібно дивитись такі стрічки щоб ста-

ло «дуже страшно» від тих моделей життя, які проецируються на екрані. Аби раптом виникло бажання сказати: «Господи як здорово що я — жінка від народження, кохаю чоло-

віків, що я можу просто вільно висловлювати свої думки і аби комусь сподобатися мені абсолютно не потрібен епатаж».

Чи потрібен?

Анотація. Новий фільм класика світового кінематографу Педро Альмадовара — «Шкіра в якій я живу» викликав неоднозначну реакцію глядачів та кінокритиків. Автор досліджує новий фільм Альмадовара з точки зору кінокритика, додаючи до своєї науково-теоретичної роботи роздуми щодо бажання епатувати глядача (притаманні сучасним кінорежисерам)

Аннотация. Новый фильм классика мирового кинематографа Педро Альмадовара — «Кожа в которой я живу» вызывал неоднозначную реакцию зрителей и кинокритиков. Автор исследует новый фильм Альмадовара с точки зрения кинокритика, добавляя к своей научно-теоретической работе размышления относительно желания эпатировать зрителя (присущие современным кинорежиссерам)

Summary. New film of classic of the cinema Pedro Almadovar — « Skin in which I live» caused the ambiguous reaction of audience and film critics. The author of the article: film director, scenario writer, research worker of laboratory of the cinema art of MARI Marina Kondrat'eva is probed by a new film of Almadovar from point of film critic, adding a reflection in relation to the desire of shocking spectator to this article (inherent modern film directors).